

BIBLIOTHEEK

VOOR ZELFSTUDIE

UITGEVERIJ „PEGASUS” AMSTERDAM

HET KOLONIALE VRAAGSTUK

J. W. Stalin

OVER CHINA

1.Stalin
CHI (nl)

VOORWOORD

De stichting van de Chinese Volksrepubliek in het najaar van 1949 was na de October-revolutie van 1917, de belangrijkste gebeurtenis in de geschiedenis van de mensheid.

Zij betekende de definitieve overwinning van het Chinese volk op zijn buiten- en binnenlandse onderdrukkers. Deze overwinning werd behaald in een strijd die tientallen jaren duurde en gevoerd werd onder leiding van de Communistische Partij van China.

Deze langdurige strijd kende overwinningen en nederlagen. Het jaar 1927 bracht de revolutie een tijdelijke nederlaag door het verraad van Tsjang Kai Sjek en de rechtse Kwomintang-aanhangers.

In de navolgende rede, uitgesproken op 1 Augustus 1927, analyseerde Stalin het vraagstuk van de ontwikkeling in China. Hierin trad hij met kracht op tegen de capitulanten en avonturiers in de Communistische Partij van de Sowjet-Unie, zoals Trotski, Zinowjew, Kamenjew, Radek e.a., die later als verraders werden ontmaskerd.

In deze meesterlijke redevoering toonde Stalin niet alleen aan dat de opvattingen der oppositie niets te maken hadden met het Marxisme-Leninisme, tevens gaf hij precieze aanwijzingen hoe de Chinese communisten

na de tijdelijke nederlaag de strijd moesten voeren.

Zich baserend op deze richtlijnen van Stalin is de Communistische Partij van China er in geslaagd de revolutie tot een zegevierend einde te brengen.

De rede van Stalin was niet alleen van belang voor China.

De volken in de koloniale en afhankelijke landen, die in de huidige tijd, sterker dan ooit te voren, strijden voor de bevrijding van hun land, doen dit aan de hand van de door Stalin ontwikkelde en door het Chinese volk in praktijk gebrachte richtlijnen.

Voor een goed begrip van de ontwikkeling in deze gebieden is het lezen en bestuderen van Stalin's rede „Over China” voor ons onmisbaar.

OVER CHINA

Uit de rede op de zitting van de voltallige vergadering van het Centraal-Comité en de Centrale Contrôle Commissie op 1 Augustus 1927;

„De internationale toestand en de verdediging van de U.S.S.R.”

Laat ons thans overgaan tot China. Ik zal niet uitweiden over de fouten van de oppositie ten aanzien van het karakter en de vooruitzichten van de Chinese revolutie. Ik zal dit niet doen, omdat daarover reeds uitvoerig en overtuigend genoeg is gesproken, en het is niet nodig hier in herhalingen te treden. Ik zal er evenmin op ingaan, dat de Chinese revolutie in haar huidige stadium een revolutie voor invoerrechten-autonomie zou zijn (Trotski). Evenmin is het de moeite waard er op in te gaan, dat er in China geen feodale overblijfselen zouden bestaan en dat ze, als ze wèl bestaan, geen enkele ernstige betekenis zouden hebben, waarbij de agrarische revolutie in China op deze wijze volkomen onbegrijpelijk wordt (Trotski en Radek). Deze en soortgelijke fouten van de oppositie in het Chinese vraagstuk zijn U ongetwijfeld reeds uit onze partij-pers bekend.

Laat ons overgaan tot het vraagstuk van de

voornaamste uitgangspunten van het leninisme, bij het oplossen van de vraagstukken van de revolutie in de koloniale en afhankelijke landen.

Wat is het uitgangspunt van de Communistische Internationale en van de communistische partijen in het algemeen bij de behandeling van de vraagstukken der revolutionaire beweging in de koloniale en afhankelijke landen?

Revoluties in onderdrukkende en onderdrukte landen.

Het bestaat in het maken van een streng onderscheid tussen de revolutie in de imperialistische landen, in landen die andere volken onderdrukken, en de revolutie in de koloniale en de afhankelijke landen, die de imperialistische onderdrukking van andere staten ondergaan. De revolutie in de imperialistische landen enerzijds; hier onderdrukt de bourgeoisie andere volken, hier is zij contra-revolutionnair in alle stadia van de revolutie, hier ontbreekt het nationale aspect als aspect van de bevrijdingsstrijd. De revolutie in de koloniale en afhankelijke landen is iets anders: daar is de onderdrukking door het imperialisme van andere staten een van de factoren der revolutie, daar moet deze onder-

drukking onvermijdelijk ook de nationale bourgeoisie treffen, daar kan de nationale bourgeoisie in een bepaald stadium en voor een bepaalde tijd de revolutionaire beweging van het eigen land tegen het imperialisme ondersteunen, daar is het nationale aspect als een aspect van de bevrijdingsstrijd een factor van de revolutie.

Dit onderscheid niet maken, dit verschil niet begrijpen, de revolutie in de imperialistische landen gelijkstellen met de revolutie in de koloniale landen — dat betekent de weg van het marxisme, de weg van het leninisme verlaten en de weg van de aanhangers van de IIde Internationale opgaan.

Lenin heeft daarover op het IIde congres van de Communistische Internationale in zijn referaat over het nationale en het koloniale vraagstuk gezegd:

„Wat is de belangrijkste, de grondgedachte van onze stellingen? Het onderscheid tussen de onderdrukte en de onderdrukkende volken. Wij leggen de nadruk op dit onderscheid — in tegenstelling tot de IIde Internationale en de burgerlijke democratie.”¹⁾ (Deel XXV, blz. 351).

De voornaamste fout van de oppositie bestaat hierin, dat zij dit onderscheid tussen de revolutie van het ene type en de revolutie

¹⁾ Cursivering van mij. J. St.

van het andere type niet begrijpt en niet erkent.

De voornaamste fout van de oppositie is, dat zij de revolutie van 1905 in Rusland, in een imperialistisch land, dat andere volken onderdrukte, gelijkstelt aan de revolutie in China, de revolutie in een onderdrukt, half-koloniaal land, dat gedwongen is tegen de imperialistische onderdrukking door andere staten te strijden.

Bij ons in Rusland was in 1905 de revolutie tegen de bourgeoisie, tegen de liberale bourgeoisie gericht, hoewel de revolutie burgerlijk-democratisch was. Waarom? Omdat de liberale bourgeoisie van een *imperialistisch* land alleen contra-revolutionnair kan zijn. Juist daarom was er in die tijd bij de bolsjewiki geen sprake, en kon er ook geen sprake zijn van tijdelijke bloks of overeenkomsten met de liberale bourgeoisie. Hiervan uitgaande, beweert de oppositie, dat ditzelfde in China in alle stadia van de revolutionnaire beweging moet geschieden, dat tijdelijke overeenkomsten en bloks met de nationale bourgeoisie in China nooit en in generlei omstandigheden toelaatbaar zijn. Maar de oppositie vergeet, dat alleen mensen op deze wijze kunnen spreken, die het onderscheid tussen een revolutie in de onderdrukte landen en een revolutie in de onderdrukkende landen niet begrijpen en niet erkennen, dat alleen

mensen op deze wijze kunnen spreken, die met het leninisme breken en afdalen tot het peil van aanhangers van de IIde Internationale.

Over de toelaatbaarheid van tijdelijke overeenkomsten en bloks met de *burgerlijke* bevrijdingsbeweging in koloniale landen, zegt Lenin:

„De Communistische Internationale moet een *tijdelijk verbond* ¹⁾ aangaan met de burgerlijke democratie van de koloniale en de achtergebleven landen, maar zij mag niet met haar samensmelten en zij moet onvoorwaardelijk de zelfstandigheid van de proletarische beweging, zelfs in haar kienvorm, handhaven” (Deel XXV, blz. 290) ... „Wij, als communisten, moeten en zullen de *burgerlijke bevrijdingsbewegingen* ¹⁾ in de koloniale landen slechts dan *ondersteunen*, ¹⁾ wanneer deze bewegingen werkelijk revolutionnair zijn, wanneer hun vertegenwoordigers ons niet beletten om de boeren en de brede uitgebuite massa's in revolutionnaire geest op te voeden en te organiseren.” (Deel XXV, blz. 353).

Hoe kon het „gebeuren”, dat Lenin, die te velde trok tegen overeenkomsten met de bourgeoisie in *Rusland*, zulke overeenkomsten en bloks in *China* toelaatbaar acht? Heeft

¹⁾ Cursivering van mij. J. St.

Lenin zich soms vergist? Heeft hij zich soms van de revolutionnaire tot de opportunistische tactiek bekeerd? Natuurlijk niet! Dit is „gebeurd” omdat Lenin het onderscheid begreep tussen de revolutie in een onderdrukt land en de revolutie in een onderdrukkend land. Dit is „gebeurd”, omdat Lenin begreep, dat de nationale bourgeoisie in de koloniale en afhankelijke landen in een zeker stadium van haar ontwikkeling de revolutionnaire beweging van haar land tegen het buitenlandse imperialisme kan ondersteunen. Dit wil de oppositie niet begrijpen, zij wil het waarschijnlijk daarom niet begrijpen, omdat zij met Lenins revolutionnaire tactiek breekt, omdat zij met de revolutionnaire tactiek van het leninisme breekt.

Hebt gij er aandacht aan geschonken, hoe de leiders van de oppositie in hun redevoeringen deze aanwijzingen van Lenin zorgvuldig uit de weg zijn gegaan? Waarom gaan zij deze algemeen bekende tactische aanwijzingen van Lenin voor de koloniale en afhankelijke landen uit de weg? Waarom vrezen zij deze aanwijzingen? Omdat zij de waarheid vrezen. Omdat de tactische aanwijzingen van Lenin het gehele ideologische-politieke standpunt van het trotskisme inzake de Chinese revolutie omverwerpen.

Over de etappes van de Chinese revolutie.

De oppositie is zo in de war geraakt, dat zij thans volstrekt ontkent, dat er in de ontwikkeling van de Chinese revolutie verschillende etappes zijn. Maar bestaat er wel een revolutie zonder bepaalde etappes in haar ontwikkeling? Had onze revolutie soms niet haar ontwikkelingsetappes? Neemt de April-stellingen van Lenin ter hand en gij zult zien, dat Lenin twee etappes in onze revolutie onderscheidde: de eerste etappe was de burgerlijk-democratische revolutie met de agrarische beweging als haar hoofdas; de tweede etappe was de October-revolutie met de verovering van de macht door het proletariaat als haar hoofdas.

Wat zijn de etappes van de Chinese revolutie?

Volgens mij zijn het er drie:

De eerste etappe is de revolutie van het algemeen-nationale *verenigde front*, de Kanton-periode, toen de revolutie haar kracht voornamelijk tegen het buitenlandse imperialisme richtte en toen de nationale bourgeoisie de revolutionnaire beweging ondersteunde;

de tweede etappe is de burgerlijk-democratische revolutie, nadat de nationale troepen de Jangtse hadden bereikt, toen de nationale bourgeoisie zich van de revolutie had afgekeerd en de agrarische beweging tot een

machtige revolutie van tientallen miljoenen boeren uitgroeide (tegenwoordig bevindt zich de Chinese revolutie in het tweede stadium van haar ontwikkeling);

de derde etappe is de Sowjet-revolutie, die er nog niet is, die echter zal komen.

Wie niet heeft begrepen, dat een revolutie zich niet zonder bepaalde ontwikkelingsstapen voltrekt, wie niet heeft begrepen, dat de Chinese revolutie drie etappes van ontwikkeling bezit, die heeft niets van het marxisme noch van het Chinese vraagstuk begrepen.

Wat is het karakteristieke van de eerste etappe van de Chinese revolutie?

Het karakter van de eerste etappe.

Het kenmerk van de eerste etappe van de Chinese revolutie is ten eerste, dat zij een revolutie van het algemeen-nationale verenigde front was en ten tweede, dat zij hoofdzakelijk tegen de buitenlandse imperialistische onderdrukking was gericht (de staking te Hongkong e.a.). Was Kanton destijds het centrum, het opmarsgebied van de revolutionaire beweging in China? Ongetwijfeld. Dat kunnen thans alleen nog maar blinden loochenen.

Is het juist, dat de eerste etappe van een koloniale revolutie juist dit karakter moet

dragen? Ik geloof het wel. In de „Aanvullingsstellingen” van het Tweede Congres der Comintern, die over de revolutie in China en India handelen, wordt duidelijk gezegd, dat in deze landen „de buitenlandse heerschappij voortdurend de ontwikkeling van het sociale leven belemmert”, dat „daarom de eerste stap van de revolutie in de koloniale landen de omverwerping van het buitenlandse kapitalisme moet zijn”¹⁾ (Zie het stenografisch verslag van het IIde Congres van de C.I., blz. 605).

Het kenmerk van de Chinese revolutie is, dat zij deze „eerste stap”, deze eerste etappe van haar ontwikkeling heeft afgelegd, dat zij de periode van de revolutie van het algemeen-nationale verenigde front heeft doorlopen en in de tweede etappe van haar ontwikkeling, de periode van de agrarische revolutie, is gekomen.

Het kenmerk b.v. van de Turkse revolutie (Kemalisten) is daarentegen, dat zij bij de „eerste stap”, in de etappe van haar ontwikkeling, de etappe van de burgerlijke bevrijdingsbeweging is blijven steken, zonder ook maar te pogen naar de tweede etappe van haar ontwikkeling, de etappe van de agrarische revolutie, over te gaan.

Wat waren de Kwomintang en haar regering in de eerste etappe van de revolutie, in

¹⁾ Cursivering van mij. J. St.

de Kanton-periode? Zij waren destijds een blok van de arbeiders, de boeren, het burgerlijk intellect en de nationale bourgeoisie. Was Kanton toentertijd het centrum van de revolutionaire beweging, het opmarsgebied van de revolutie? Was toen de politiek van ondersteuning van de Kantonse Kwomintang als de regering van de bevrijdingsstrijd tegen het imperialisme juist? Hadden wij gelijk, toen wij Kanton in China en, laten wij zeggen, Angora in Turkije ondersteunden, toen Kanton en Angora de strijd tegen het imperialisme voerden? Ja, wij hadden gelijk. Wij hadden gelijk en wij traden toen in de voetstappen van Lenin, want de strijd van Kanton en van Angora versplinterde de krachten van het imperialisme, verzwakte het imperialisme, ondermijnde zijn aanzien en vergemakkelijkte daardoor de ontwikkeling van de haard van de wereldrevolutie, de ontwikkeling van de U.S.S.R. Is het juist, dat de huidige leiders van de oppositie toentertijd tezamen met ons zowel Kanton als Angora hebben gesteund en hun een zekere hulp hebben verleend? Ja, dat is juist. Laat iemand maar trachten, cit te weerleggen.

Eenheidsfront met de nationale bourgeoisie in de eerste etappe.

Maar hoe moet men het eenheidsfront met

de nationale bourgeoisie in de eerste etappe van de koloniale revolutie opvatten? Betekent dit, dat de communisten de strijd van de arbeiders en de boeren tegen de landheren en de nationale bourgeoisie niet moeten toespitsen, dat het proletariaat zijn zelfstandigheid, zij het ook in de geringste mate, zij het ook voor een ogenblik, moet opofferen? Neen, dat betekent het niet. Het eenheidsfront kan slechts in dat geval en slechts onder die voorwaarde revolutionaire betekenis hebben, wanneer het de communistische partij niet belemmert bij het voeren van haar zelfstandig politiek en organisatorisch werk, wanneer het haar niet belet, het proletariaat als een zelfstandige politieke kracht te organiseren, de boeren tegen de landheren in de strijd te voeren, openlijk de revolutie van de arbeiders en de boeren te organiseren en op deze wijze de voorwaarden voor de leiding van het proletariaat te scheppen. Ik meen, dat de referent op grond van algemeen bekende documenten, ten volle heeft bewezen, dat de Comintern de Chinese Communistische Partij juist deze opvatting van het eenheidsfront heeft ingeprint.

Kamenjew en Zinowjew hebben zich hier beroepen op een enkel telegram aan Sjanghai van October 1926, waarin gezegd wordt, dat men voorlopig, tot aan de inneming van Sjanghai, de agrarische beweging niet moet

toespitsen. Ik zal de laatste zijn om dit telegram als juist te erkennen. Ik heb de Comintern nooit voor onfeilbaar gehouden en doe dit ook thans niet. Op zichzelfstaande fouten komen voor en dit telegram was ongetwijfeld een fout. Maar ten eerste werd dit telegram na enige weken (in November 1926) door de Comintern zelf herroepen, zonder dat enige tegenwerpingen van de kant der oppositie ons bereikt hadden. Ten tweede: Waarom heeft de oppositie tot nu toe hierover gezwegen, waarom herinnert zij zich dit telegram eerst *negen maanden later* en waarom verheimelijkt zij voor de partij het feit, dat dit telegram door de Comintern *negen maanden geleden* werd herroepen? Het zou derhalve kwaadaardige laster zijn aan te nemen, dat dit telegram de lijn van onze leiding heeft bepaald. In werkelijkheid was het een afzonderlijk, op zichzelf staand telegram, dat absoluut niet kenmerkend voor de lijn van de Comintern, voor de lijn van onze leiding is. Dit blijkt, zoals reeds gezegd, uit het feit dat het enige weken later werd herroepen door een reeks documenten, die de lijn aanwezen en die voor onze leiding ongetwijfeld kenmerkend zijn.

Sta mij toe naar deze documenten te verwijzen.

De boeren betrekken in de revolutionnaire strijd.

Hier is b.v. een uittreksel uit de resolutie van de VIIe voltallige vergadering van de Comintern van November 1926, d.w.z. een maand na het bovengenoemde telegram:

„De specifieke bijzonderheid van de huidige toestand is het overgangskarakter daarvan: het proletariaat moet kiezen tussen het perspectief van een blok met belangrijke lagen van de bourgeoisie en het vooruitzicht van de verdere versterking van zijn bondgenootschap met de boeren. Indien het proletariaat geen radicaal agrarisch program opstelt, zal het de boeren niet in de revolutionnaire strijd kunnen betrekken en zal het de leiding in de nationale bevrijdingsbeweging verliezen.”¹⁾

En verder:

„De volksregering van Kanton zal in de revolutie de macht niet kunnen behouden, zij zal de volledige overwinning op het buitenlandse imperialisme en op de inheemse reactie niet kunnen behalen, zolang de zaak van de nationale bevrijding niet met de agrarische revolutie wordt vereenzelvigd.”¹⁾

Hier hebt gij een document, dat werkelijk

¹⁾ Cursivering van mij. J. St.

de lijn van de leiding van de Comintern bepaalt.

Het is hoogst merkwaardig, dat de leiders van de oppositie dit aan ieder bekende document van de Comintern over het hoofd zien. Men zal het misschien niet onbescheiden vinden, als ik mij beroep op mijn redevoering in de Chinese Commissie van de Comintern in November van ditzelfde jaar 1926, die, natuurlijk niet zonder mijn deelneming, de resolutie van de VIIe voltallige vergadering inzake het Chinese vraagstuk heeft uitgewerkt. Deze rede verscheen daarna als afzonderlijke brochure onder de titel:

„Over de vooruitzichten van de revolutie in China”. Zie hier enige passages uit deze rede:

„Ik weet, dat er onder de leden van de Kwomintang en zelfs onder de Chinese communisten mensen zijn, die een ontketening van de revolutie op het platteland niet mogelijk achten, daar zij vrezen, dat het betrekken van de boeren in de revolutie het anti-imperialistische eenheidsfront zou ondermijnen. Dit is een zeer ernstige dwaling, partijgenoten. Het anti-imperialistische front in China zal des te sterker en des te machtiger zijn, naarmate de Chinese boeren sneller en grondiger in de revolutie worden betrokken.”¹⁾

En verder:

¹⁾ Cursivering van mij. J. St.

Tijdens eenheidsfront blijven strijden voor belangen der arbeiders.

„Ik weet, dat er onder de Chinese communisten kameraden zijn, die stakingen van de arbeiders voor de verbetering van hun materiële en rechtstoestand niet wenselijk achten en de arbeiders het uitroepen van staking afraden (*Interruptie*: „dat was in Kanton en Sjanghai het geval”). Dat is een grote fout, partijgenoten. Dit is een zeer ernstige onderschatting van de rol en de positie van het Chinese proletariaat. Dat moet in de stellingen zonder enige twijfel als een negatief verschijnsel worden genoemd. Het zou een grote fout zijn, indien de Chinese communisten de huidige gunstige situatie niet zouden benutten om de arbeiders te helpen, hun materiële en rechtstoestand te verbeteren, al was het alleen door stakingen. Waarvoor heeft men anders een revolutie in China nodig?” (Zie Stalin, „Over de vooruitzichten van de revolutie in China”.)

En hier is een derde document, van December 1926, geschreven op het moment, dat men de Comintern uit alle steden van China met verzekeringen overstelpte, dat de ontplooiing van de strijd der arbeiders tot crisis, tot werkloosheid en het stopzetten van fabrieken en bedrijven zou leiden:

„De algemene politiek van de terugtocht in de steden en van het tegengaan van de strijd der arbeiders voor de verbetering van hun toestand, is niet juist. Men moet de strijd op het platteland ontplooiën, maar men moet tegelijkertijd het gunstige ogenblik gebruiken voor de verbetering van de materiële en de rechtstoestand van de arbeiders en er op elke wijze naar streven aan de strijd van de arbeiders een georganiseerd karakter te verlenen, dat excessen en een overdreven vooruitsnellen uitsluit. Men moet er in het bijzonder naar streven om de strijd in de steden tegen de lagen van de grote bourgeoisie, en in de eerste plaats tegen de imperialisten, te richten, opdat de Chinese kleine en middel-bourgeoisie zoveel mogelijk binnen het kader van het eenheidsfront tegen de gemeenschappelijke vijand wordt gehouden. Wij achten het systeem van geschillencommissies, scheidsgerechten enz. doelmatig, indien in deze instellingen een juiste arbeiderspolitiek verzekerd is. Wij achten het tegelijkertijd noodzakelijk, ervoor te waarschuwen, dat overheidsbesluiten tegen de stakingsvrijheid, tegen arbeidersvergaderingen enz. absoluut ontoelaatbaar zijn.”

Een vierde document, dat anderhalve maand voor de staatsgreep van Tsjang-Kai Sjek werd opgesteld:

„Het is noodzakelijk om het werk van de Kwomintang en de communistische cellen in het leger te versterken, deze, daar waar ze nog niet bestaan en waar het organiseren daarvan mogelijk is, te organiseren; waar het organiseren van communistische cellen onmogelijk is, is een energieke arbeid met behulp van zich niet bloot gevende communisten noodzakelijk. Men moet koers zetten naar de *bewapening van de arbeiders en boeren, naar het omzetten van de boerencomité's ter plaatse in daadwerkelijke machtsorganen met een gewapende zelfverdediging* enz.

Het is noodzakelijk, dat de communistische partij overal en altijd als zodanig optreedt; de politiek van de vrijwillige halve legaliteit is ontoelaatbaar; de communistische partij mag niet als rem van de massabeweging optreden; *de communistische partij mag niet de verraderlijke en reactionaire politiek van de rechtse Kwomintang-aanhangers verbergen; om hen te ontmaskeren moeten de massa's rondom de Kwomintang en de Chinese Communistische Partij worden gemobiliseerd.*

Het is noodzakelijk de aandacht van alle aan de revolutie toegewijde functionarissen daarop te vestigen, dat de Chinese revolutie tegenwoordig, tegenover de hergroepering van de klassenkrachten en concentratie

van de imperialistische legers, een critieke periode doormaakt en dat nieuwe overwinningen slechts mogelijk zijn bij een vastberaden koers naar de ontwikkeling van de massa-beweging. Anders dreigt de revolutie een ontzaglijk gevaar. Het verwezenlijken van de richtlijnen is derhalve meer dan ooit noodzakelijk."

En nog vroeger, reeds in April 1926, een jaar voor de staatsgreep van de rechtse Kwomintang-aanhangers en van Tsjang-Kai Sjek, waarschuwde de Comintern de Chinese Communistische Partij en wees zij er haar op, dat men „op het uittreden of op de uitsluiting van de rechtsen uit de Kwomintang moet aandringen."

Zo vatte en vat ook thans de Comintern de tactiek van het eenheidsfront tegen het imperialisme in de eerste etappe van de koloniale revolutie op.

Kent de oppositie deze richtinggevende documenten? Natuurlijk kent zij die. Waarom zwijgt zij dan over deze richtinggevende documenten? Omdat zij dwarsdrijverijen zoekt en niet de waarheid..

En toch is er een tijd geweest, dat de huidige leiders van de oppositie, in het bijzonder Zinowjew en Kamenjew, iets van het leninisme begrepen en in hoofdzaak dezelfde politiek inzake de Chinese revolutionnaire

beweging verdedigden, die de Comintern voerde en waarvan pgt. Lenin ons in zijn stellingen reeds een schets had gegeven.

Ik denk hierbij aan de VIde voltallige vergadering van de Communistische Internationale in Februari—Maart 1926, toen Zinowjew voorzitter van de Comintern was, toen hij nog leninist was en nog voor hij naar het kamp van Trotski was overgelopen. Ik herinner aan deze VIde voltallige vergadering van de Communistische Internationale, omdat er een resolutie over de Chinese revolutie bestaat, die in Februari—Maart 1926 met algemene stemmen op deze bijeenkomst werd aangenomen en waarin ongeveer dezelfde beoordeling van de eerste etappe van de Chinese revolutie, van de Kwomintang van Kanton en van de regering van Kanton wordt gegeven als de Comintern en de Communistische Partij van de Sowjet-Unie dit doen en waarvan de oppositie zich thans losmaakt. Ik spreek over deze resolutie, omdat Zinowjew er toentertijd vóór stemde en geen van de leden van het Centraal Comité, ook niet Trotski, Kamenjew en de andere leiders van de huidige oppositie, daartegen opkwamen. Veroorloof mij enige passages uit deze resolutie aan te halen.

De Kwomintang partij.

Over de Kwomintang wordt in deze resolutie gezegd:

„De politieke stakingen van de Chinese arbeiders in Sjanghai en Hongkong (Juni-September 1925) brachten een keerpunt in de bevrijdingsstrijd van het Chinese volk tegen de buitenlandse imperialisten... De politieke actie van het proletariaat gaf een machtige stoot aan de verdere ontwikkeling en versterking van alle revolutionair-democratische organisaties van het land en in de eerste plaats van de revolutionaire volkspartij, de Kwomintang, en de revolutionaire regering in Kanton. De Kwomintang, waarvan de hoofdkern in bondgenootschap met de Chinese communisten optrad, is een *revolutionair blok van de arbeiders, de boeren, de intellectuelen en de stedelijke democratie* ¹⁾, op de grondslag van de gemeenschap van de klassebelangen van deze lagen in de strijd tegen de buitenlandse imperialisten en de gehele militair-feodale levensverhoudingen, voor de onafhankelijkheid van het land en voor een eensgezinde revolutionair-democratische regering (zie de resolutie van de VIde voltallige vergadering van het Uitvoerend Comité der Comintern).

Dus de Kwomintang van Kanton als een verbond van vier „klassen”. Gij ziet, dat dit bijna een „Martynowiade” is, goedgekeurd

¹⁾ Cursivering van mij. J. St.

door niemand anders dan door de toenmalige voorzitter van de Comintern, Zinowjew.

Over de Kwomintang-regering te Kanton:

„De door de Kwomintang-partij in Kanton geschapen *revolutionaire regering* is er reeds in geslaagd verbinding op te nemen met de brede massa's van de arbeiders, de boeren en de stedelijke democratie; zij heeft, op hen steunend, de door de imperialisten ondersteunde contra-revolutionaire benden verslagen (en werkt aan de radicale democratisering van het gehele politieke leven in de provincie Kwantoen). De *Kanton-regering*, die dus de voorhoede in de strijd van het Chinese volk voor zijn onafhankelijkheid is, is *het voorbeeld voor de toekomstige revolutionair-democratische opbouw van het land.*” ¹⁾ (terzelfder plaatse)

Dienovereenkomstig zou de Kantonse Kwomintang-regering, die een blok van vier „klassen” belichaamde, een *revolutionaire regering* zijn en niet slechts een *revolutionaire regering* maar zelfs het *voorbeeld* voor de toekomstige revolutionair-democratische regering in China.

¹⁾ Cursivering van mij. J. St.

Over het eenheidsfront van de arbeiders, de boeren en de bourgeoisie:

„Tegenover de nieuwe gevaren moeten de Chinese Communistische Partij en de Kwomintang op zo ruim mogelijke schaal politiek werk tot ontwikkeling brengen, massa-acties ter ondersteuning van de strijd van de volkslegers organiseren, gebruikmaken van de innerlijke tegenstellingen in het kamp van de imperialisten en tegenover hen het nationaal-revolutionnaire eenheidsfront van de meest brede lagen van de bevolking (arbeiders, boeren, bourgeoisie), onder leiding van de revolutionnair-democratische organisaties stellen.”¹⁾

(terzelfder plaatse).

Hieruit blijkt dus, dat tijdelijke bloks en overeenkomsten met de bourgeoisie in de koloniale landen op een bepaalde etappe van de koloniale revolutie niet alleen toelaatbaar, maar direct noodzakelijk zijn.

Niet waar, dat lijkt zeer veel op datgene, wat Lenin ons in zijn bekende aanwijzingen over de tactiek van de communisten in de koloniale en afhankelijke landen zegt? Het is alleen maar jammer, dat Zinowjew het klaar gespeeld heeft, dit reeds te vergeten.

¹⁾ Cursivering van mij. J. St.

De kwestie van het uittreden uit de Kwomintang:

„Bepaalde lagen van de Chinese grote bourgeoisie, die zich tijdelijk om de Kwomintang groepeerden, hebben zich in het laatste jaar van haar afgewend, hetgeen geleid heeft tot de vorming van een kleine groep op de rechtervleugel van de Kwomintang, die openlijk optrad tegen het nauwe bondgenootschap van de Kwomintang met de massa's van de werkers, voor het uitsluiten van de communisten uit de Kwomintang en tegen de revolutionnaire politiek van de Kanton-regering. De veroordeling van deze rechtervleugel op het IIde Congres van de Kwomintang (Januari 1926) en de bevestiging van de noodzakelijkheid van het strijdbondgenootschap van de Kwomintang met de communisten, versterkt de revolutionnaire lijn van de werkzaamheid van de Kwomintang en de Kantonregering, en verzekert de Kwomintang van de revolutionnaire steun door het proletariaat.”¹⁾ (terzelfder plaatse).

Hieruit blijkt dus, dat het uittreden van de communisten uit de Kwomintang in de eerste etappe van de Chinese revolutie een ernstige fout zou zijn geweest. Het is alleen maar

¹⁾ Cursivering van mij. J. St.

jammer, dat Zinowjew, die voor deze revolutie heeft gestemd, het klaar heeft gespeeld, dit een maand later reeds te vergeten. Want niet later dan April 1926 (na een maand) eiste Zinowjew het onmiddellijke uittreden van de communisten uit de Kwomintang.

Over de afwijkingen in de Communistische Partij van China en over de ontoelaatbaarheid van het overslaan van de Kwomintang-fase van de revolutie:

„De politieke zelfbeschikking van de Chinese communisten zal zich in de strijd tegen twee even schadelijke afwijkingen ontwikkelen; tegen het rechtse liquidatorendom, dat de zelfstandige klassetaak van het Chinese proletariaat negeert en tot een vormloze samensmelting met de algemene democratische, nationale beweging leidt, en tegen de extremistisch linkse stemmingen, die de *revolutionnair-democratische fase van de beweging willen overspringen* en direct over willen gaan naar de proletarische dictatuur en de Sowjetmacht en die de boeren, deze voornaamste en beslissende factor van de Chinese nationale bevrijdingsbeweging, *vergeten.*”¹⁾ (terzelfder plaatse)

Zoals ge ziet, is hier alles aanwezig, om

¹⁾ Cursivering van mij. J. St.

aan te tonen dat de oppositie zowel de Kwomintang-fase van de ontwikkeling in China wil overslaan, alsook de boerenbeweging onderschat en overhaast te werk wil gaan wat betreft het vraagstuk van de Sowjets. Dit slaat de spijker op de kop.

Is deze resolutie aan Zinowjew, Kamenjew en Trotski bekend?

Men moet veronderstellen, dat zij hun bekend is. In ieder geval moet zij wel bekend zijn aan Zinowjew, onder wiens voorzitterschap deze resolutie op de VIde voltallige vergadering van de Comintern werd aangenomen, en die zelf voor deze resolutie heeft gestemd. Waarom negeren thans de leiders van de oppositie deze resolutie van de hoogste instantie der communistische wereldbeweging? Waarom verzwijgen zij haar? Omdat deze resolutie zich in alle vraagstukken van de Chinese revolutie tegen hen keert. Omdat zij de gehele tegenwoordige Trotskistische opvatting van de oppositie omverwerpt. Omdat zij zich van de Comintern, van het Leninisme hebben afgewend en thans, uit vrees voor hun eigen verleden, uit vrees voor hun eigen schaduw, gedwongen zijn, de resolutie van de VIde voltallige vergadering van de Comintern lafhartig uit de weg te gaan.

Zo staat de zaak t.o.v. de eerste etappe van de Chinese revolutie.

Het karakter van de tweede etappe.

Laat ons thans overgaan tot de tweede etappe van de Chinese revolutie.

Onderscheidde zich de eerste etappe hierdoor, dat de spits van de revolutie in hoofdzaak tegen het buitenlandse imperialisme was gericht, het kenmerk van de tweede etappe is het feit, dat de revolutie haar spits in hoofdzaak tegen de binnenlandse vijanden en in de eerste plaats tegen de feodalen, tegen het feodale regime, richt.

Heeft de eerste etappe haar taak, de omverwerping van het buitenlandse imperialisme, vervuld? Neen, zij heeft deze niet vervuld. Zij heeft het vervullen van deze taak aan de tweede etappe van de Chinese revolutie overgelaten. Zij heeft de revolutionnaire massa's slechts de eerste stoot tegen het imperialisme gegeven, om dan haar loop te beëindigen en deze taak aan de toekomst over te laten.

Men moet aannemen, dat het ook aan de tweede etappe van de revolutie niet zal gelukken, de taak van het verdrijven van de imperialisten volkomen te vervullen. Zij zal de brede massa's van de Chinese arbeiders en boeren een verdere aansporing tegen het imperialisme geven, maar zij zal dit slechts doen om de voltooiing van dit werk aan de volgende etappe van de Chinese revolutie, de Sowjet-etappe over te laten.

En dat is niet vreemd. Is het soms niet bekend, dat in de geschiedenis van onze revolutie overeenkomstige feiten plaats vonden, zij het ook in een andere situatie en onder andere omstandigheden? Is het soms niet bekend, dat de eerste etappe van onze revolutie haar taak, de voltooiing van de agrarische revolutie, niet volledig heeft vervuld, maar dat zij deze taak aan de volgende etappe van de revolutie, de October-revolutie, overliet, die dan de taak van het uitroeien van de feodale overblijfselen geheel en al heeft vervuld? Daarom is het helemaal niet vreemd, als de Chinese revolutie in de tweede etappe er niet in zou slagen, de agrarische revolutie geheel te voltooien, en als de tweede etappe van de revolutie, nadat zij de miljoenen-massa's van de boeren een aansporing heeft gegeven en hen tot de strijd tegen de feodale overblijfselen zal hebben gevoerd, de voltooiing van dit werk aan de volgende etappe van de revolutie, de Sowjet-etappe, zal overlaten. En dat zal voor de toekomstige Sowjet-revolutie in China slechts een voordeel zijn.

Wat was de taak van de communisten in de tweede etappe van de revolutie in China, toen het centrum van de revolutionnaire beweging zich klaarblijkelijk van Kanton naar Woehan verplaatste en toen er, naast het revolutionnaire centrum in Woehan, een

contra-revolutionnair centrum in Nanking ontstond?

Deze taak was, de mogelijkheid van het legale organiseren van de partij, van het proletariaat (de vakverenigingen), van de boeren (de boerenbonden), van de revolutie in het algemeen ten volle te benutten.

Deze taak was de Kwomintang-aanhangers van Woehan naar links, naar de agrarische revolutie te drijven.

Zij bestond daaruit de Kwomintang van Woehan tot het centrum te maken van de strijd tegen de contra-revolutie en tot de kern van de toekomstige revolutionnair-democratische dictatuur van het proletariaat en de boeren.

Was deze politiek juist?

De feiten hebben aangetoond, dat zij de enig juiste politiek was, een politiek, die in staat was om de brede massa's van de arbeiders en de boeren op te voeden in de geest van de verdere ontwikkeling van de revolutie.

Geen fase van de ontwikkeling overslaan!

De oppositie eiste toentertijd het onmiddellijke vormen van Sowjets van arbeiders- en boerenafgevaardigden. Maar dat was avonturierspolitiek, een avontuurlijke overhaasting, want de onmiddellijke vorming van Sowjets zou toen een overslaan van de ont-

wikkelingsfase van de linkse Kwomintang hebben betekend.

Waarom?

Omdat de Kwomintang in Woehan, die het verbond met de communisten onderhield, zich in de ogen van de brede massa's der arbeiders en boeren nog niet een slechte naam bezorgd en ontmaskerd had, omdat haar mogelijkheden als burgerlijk-revolutionnaire organisatie nog niet uitgeput waren.

Omdat het stellen van de leuze van de Sowjets en van de omverwerping van de Woehan-regering op een tijdstip, toen de massa's zich, aan de hand van hun eigen ervaring, nog niet hadden overtuigd van de ondeugdelijkheid van deze regering en van de noodzakelijkheid om haar omver te werpen, betekent, dat men vooruitsnelt, dat men zich van de massa's losmaakt, dat men zich van de ondersteuning van de massa's berooft en daarmee het begonnen werk te gronde richt.

De oppositie is van mening, dat, als zij de onbetrouwbaarheid, de onstandvastigheid, het onvoldoende revolutionnaire karakter van de Kwomintang in Woehan begrijpt (en dit is voor iecere politiek geschoolde functionaris niet moeilijk), dat dit dan volkomen voldoende was opdat de massa's dit alles zouden begripen, dat dit voldoende was om de Kwomintang door de Sowjets te vervangen en de massa's met zich mee te voeren.

De Partij mag zich niet van de massa's losmaken.

Dat is echter de gewone ultra-linkse fout van de oppositie, die haar eigen bewustzijn en begrip gelijkstelt met het bewustzijn en het begrip van de miljoenen-massa's van de arbeiders en de boeren.

De oppositie heeft gelijk als zij zegt, dat de partij vooruit moet gaan. Dat is een eenvoudig marxistisch beginsel; zonder dit in acht te nemen bestaat er geen werkelijke communistische partij en kan zij niet bestaan. Maar dat is slechts een deel van de waarheid. De gehele waarheid is, dat de partij niet alleen vooruit moet gaan, maar dat zij ook de miljoenen-massa's *vooruit moet voeren*. Vooruitgaan zonder de miljoenenmassa's met zich mee te voeren, betekent in werkelijkheid zich van de beweging losmaken. Vooruitgaan, terwijl men zich losmaakt van de achterhoede en niet in staat is om de achterhoede met zich mee te voeren, betekent, dat men een te haastige sprong maakt, hetgeen de voorwaartsbeweging van de massa's voor een bepaalde tijd kan doen mislukken. De leninistische leiding bestaat immers juist hierin, dat de voorhoede in staat is om de achterhoede *met zich mee te voeren*, dat de voorhoede vooruit gaat, *zonder* dat zij zich van de massa's *losmaakt*. Opdat

echter de voorhoede zich niet van de massa's zal losmaken, opdat de voorhoede werkelijk de miljoenen-massa's met zich mee zal voeren, daartoe is één beslissende voorwaarde vereist en wel, *dat de massa's zich zelf aan de hand van hun eigen ervaring overtuigen van de juistheid van de aanwijzingen, richtlijnen en leuzen van de voorhoede*.

Het ongeluk van de oppositie is dan ook juist, dat zij deze eenvoudige leninistische regel voor het leiden van de miljoenen-massa's niet erkent en niet begrijpt, dat de partij alleen, de voorhoede alleen, zonder de steun van de miljoenen-massa's niet in staat is de revolutie door te zetten, dat de revolutie in laatste instantie door de miljoenen-massa's van de werkers wordt „gemaakt”.

Waarom hebben wij, bolsjewiki, in April 1917, in de praktijk niet de leuze van de omverwerping van de Voorlopige Regering en van het instellen van de Sowjet-macht gesteld, hoewel wij er van overtuigd waren, dat wij in de zeer nabije toekomst voor de noodzakelijkheid zouden staan, de Voorlopige Regering omver te werpen en de Sowjet-macht op te richten?

Omdat de brede massa's van de werkers, zowel in het achterland als aan het front, en tenslotte de Sowjets zelf, nog niet bereid waren om zich zulk een leuze eigen te maken, omdat zij nog geloofden aan het revolution-

naire karakter van de Voorlopige Regering.

Omdat de Voorlopige Regering zich nog niet door het ondersteunen van de contra-revolutie in het achterland en aan het front onmogelijk gemaakt en zich een slechte naam bezorgd had.

Waarom brandmerkte Lenin in April 1917 de groep van Bagdatjew in Petrograd, die de leuze van de onmiddellijke omverwerping van de Voorlopige Regering en van het oprichten van de Sowjet-macht opstelde?

Omdat de poging van Bagdatjew een gevaarlijke overhaasting zou zijn geweest, die het gevaar met zich meegebracht zou hebben van het losmaken van de bolsjewistische partij van de millioenenmassa's van de arbeiders en de boeren.

Avonturiersdom in de politiek, een Bagdatjew-politiek ten aanzien van de Chinese revolutie, — dat richt thans onze Trotskistische oppositie te gronde.

Zinowjew zegt, dat ik, als ik over Bagdatjew-politiek spreek, de huidige Chinese revolutie met de October-revolutie vereenzelvig. Dat is natuurlijk nonsens. Ten eerste heb ik zelf in mijn artikel „Opmerkingen over actuele onderwerpen” het voorbehoud gemaakt, dat „de overeenkomst hier betrekkelijk is”, dat „ik haar slechts onder alle noodzakelijke voorbehoud toelaat en indien men met het onderscheid tussen de situatie in het

China van onze dagen en het Rusland van 1917 rekening houdt.”

Ten tweede zou het een domheid zijn te beweren, dat men bij het karakteriseren van deze of gene stroming, van deze of gene fout in de revolutie van een gegeven land, geen enkele overeenkomst met revoluties in andere landen zou mogen vaststellen.

Leert soms de revolutie van het ene land niet van de revoluties in andere landen, zelfs wanneer deze revoluties niet van hetzelfde type zijn? Waarop zou dan de wetenschap van de revolutie neerkomen.

Zinowjew ontkent in het wezen van de zaak de mogelijkheid van een wetenschap van de revolutie. Is het soms geen feit, dat Lenin in de periode voor de October-revolutie Tsjcheïdze, Tseretelli, Steklow en anderen van „Louis Blanc-politiek” uit de tijd van de Franse revolutie van 1848 beschuldigde? Leest het artikel van Lenin „Louis Blanc-politiek” en ge zult begrijpen, dat Lenin op ruime schaal van overeenkomstigheden uit de tijd van de Franse revolutie van 1848 gebruik maakte, wanneer hij de fouten van deze of gene politicus voor de October-revolutie karakteriseerde, hoewel hij zeer goed wist, dat de Franse revolutie van 1848 en onze October-revolutie geen revoluties van hetzelfde type zijn. En als men kan spreken over een „Louis Blanc-politiek” van Tsjcheïdze en Tseretelli in

de periode voor de October-revolutie, waarom zou men dan niet over een „Bagdatjew-politiek” van Zinowjew en Trotski in de periode van de agrarische revolutie in China mogen spreken?

De oppositie beweert, dat Woehan geen centrum van de revolutionaire beweging was. Maar waarom heeft Zinowjew dan gezegd, dat „de alzijdige ondersteuning” van de Kwomintang van Woehan „noodzakelijk” is, teneinde haar tot het centrum van de strijd tegen de Chinese Cavaignacs te maken? Waarom werd het gebied van Woehan, en niet een willekeurig ander gebied, het centrum van de hoogste ontwikkeling van de agrarische beweging? Is het soms geen feit, dat juist het gebied van Woehan, (de provincies Hoenan en Hoepei) in het begin van dit jaar het centrum was van de hoogste ontwikkeling van de agrarische beweging?

Waarom mag men Kanton, waar geen massale agrarische beweging bestond, een „opmars-gebied van de revolutie” noemen (Trotski), maar Woehan, op welks grondgebied de agrarische revolutie begon en zich ontwikkelde, niet als een centrum, een „opmars-gebied” van de revolutionaire beweging beschouwen? Hoe valt het in dit geval te verklaren, dat de oppositie eiste, dat de communistische partij *deel zou blijven uitmaken* van de Kwomintang van Woehan en

van de regering van Woehan? Was de oppositie in April 1917 dan voor een blok met de „contra-revolutionnaire” Kwomintang van Woehan? Vanwaar deze „vergeetachtigheid” en verwarring bij de oppositie?

De oppositie koestert leedvermaak, omdat het blok met de Kwomintang van Woehan niet van lange duur bleek te zijn; zij beweert daarbij, dat de Comintern de Chinese communisten niet heeft gewaarschuwd voor de mogelijkheid, dat de Kwomintang van Woehan zou kunnen falen. Men behoeft nauwelijks te bewijzen, dat het leedvermaak van de oppositie slechts van haar politiek bankroet getuigt. De oppositie denkt blijkbaar, dat bloks met de nationale bourgeoisie in de koloniale landen van lange duur moeten zijn. Maar zo kunnen slechts lieden denken, die het laatste overblijfsel van leninisme hebben verloren. Als de feodalen en het imperialisme in China in het tegenwoordige stadium sterker bleken te zijn dan de revolutie, als de druk van deze vijandelijke krachten heeft geleid tot een zwenking naar rechts van de Kwomintang van Woehan en tot de tijdelijke nederlaag van de Chinese revolutie, dan kunnen slechts mensen, die door defaitisme aangestoken zijn, hierover leedvermaak koesteren. Wat de bewering van de oppositie betreft, dat de Comintern de Communistische Partij van China niet voor een mogelijk falen

van de Kwomintang van Woehan zou hebben gewaarschuwd, dat is een van de gewone praatjes, waarvan het arsenaal van de oppositie thans overvol is.

Waarschuwingen van de Comintern aan de C. P. China.

Het eerste document, van Mei 1927:

„Het belangrijkste in de binnenlandse politiek van de Kwomintang is thans de systematische ontplooiing van de agrarische revolutie in alle provincies, ook, en in het bijzonder in Kwantoeng, onder de leuze „alle macht aan de boerenbonden en de dorpscomité's". Dat is de grondslag van de successen van de revolutie van de Kwomintang. Dat is de grondslag voor het scheppen van een breed en machtig politiek en militair leger in China tegen het imperialisme en zijn agenten. Practisch is de leuze van de inbeslagname van de grond volkomen actueel voor die provincies, waarin een sterke agrarische beweging is, zoals Hoenan, Kwantoeng enz.

Zonder dit is de ontplooiing van de agrarische revolutie onmogelijk..."¹⁾

Men moet onmiddellijk beginnen met het organiseren van acht of tien divisies uit

¹⁾ Cursivering van mij. J. St.

revolutionnaire boeren en arbeiders met een absoluut betrouwbare bevelvoering. Dat zal de garde van Woehan zijn, zowel aan de fronten als in het achterland, voor de ontwapening van onbetrouwbare troepenafdelingen. Daarmee mag niet gewacht worden.

Men moet het werk in het achterland en onder de troepenafdelingen van Tsjang Kai-sjek versterken en de opstandige boeren in Kwantoeng, waar de heerschappij van de landheren bijzonder ondragelijk is, hulp verlenen."

Het tweede document, van Mei 1927:

„Zonder agrarische revolutie is de overwinning onmogelijk. Zonder agrarische revolutie zal het Centraal Comité van de Kwomintang tot een jammerlijk stuk speelgoed van de onbetrouwbare generaals worden. Men moet tegen excessen strijden, maar niet met behulp van troepen, maar door middel van de boerenbonden. Wij zijn beslist voor de feitelijke inbezitting van de grond door het volk. De vrees, met betrekking tot de reis van Tan Pin-Lsiang is in zekere zin gerechtvaardigd.*) Men

*) Tan Pin-Lsiang, in 1927 minister van landbouw in de regering-Woehan, hield met alle mogelijke middelen de ontwikkeling van de agrarische revolutie in China tegen. Later werd hij uit de partij geroyeerd en ging hij naar het kamp van de contra-revolutie over.

mag zich niet losmaken van de arbeiders- en de boerenbeweging, maar men moet deze alzijdig bevorderen. *Anders zult gij de zaak te gronde richten.*

Enige oude leiders van het Centraal-Comité van de Kwomintang zijn bang voor de gebeurtenissen, aarzelen, zoeken compromissen. Men moet in het Centraal-Comité van de Kwomintang meer boeren- en arbeidersleiders van onderop opnemen. Hun moedige woorden zullen de ouderen vastberaden maken of hen uitschakelen. De tegenwoordige structuur van de Kwomintang moet veranderd worden. De topleiding van de Kwomintang moet onvoorwaardelijk worden opgefrist en door nieuwe leiders worden aangevuld, die in de agrarische revolutie naar voren zijn gekomen; de aanhang moet uit de miljoenen leden van de arbeiders- en de boerenbonden worden uitgebreid. Zonder dit loopt de Kwomintang gevaar los van het leven te raken en alle autoriteit te verliezen.

Er moet een einde worden gemaakt aan het afhankelijk zijn van onbetrouwbare generaals. Mobiliseert een twintigduizendtal communisten, voegt daar een vijftigduizendtal revolutionaire arbeiders en boeren uit Hoenan en Hoepei aan toe, vormt enige nieuwe legerkorpsen, maakt

gebruik van de cursisten van de officiersopleiding en *organiseert, zolang het niet te laat is, uw eigen betrouwbare leger. Anders is er geen garantie tegen een mislukking.* Het is een moeilijke zaak, maar er is geen andere weg.

Organiseert een revolutionair militair gerechtshof met bekende, niet-communistische Kwomintang-aanhangers aan het hoofd. *Straft de officieren, die verbindingen onderhouden met Tsjang Kai sjek of die soldaten tegen het volk, tegen de arbeiders en boeren ophitsen.* Het mag niet bij vermaningen blijven. Het is tijd om te handelen. *Men moet de schurken straffen. Als de Kwomintang-aanhangers niet leren revolutionaire Jacobijnen te zijn, dan zullen zij voor het volk en de revolutie verloren zijn."*¹⁾

Gij ziet, dat de Comintern de gebeurtenissen voorzien heeft, dat zij de gevaren tijdig gesignaleerd en de Chinese communisten gewaarschuwd heeft voor de ondergang van de Kwomintang van Woehan, indien de Kwomintang-aanhangers er niet in zouden slagen, revolutionaire Jacobijnen te worden.

Kamenjew heeft gezegd, dat de nederlaag van de Chinese revolutie de schuld is van de

¹⁾ Cursivering van mij. J. St.

politiek van de Comintern, dat wij „in China de Cavaignacs hebben opgekweekt”.

Partijgenoten, zo kan over onze partij slechts een man spreken, die bereid is een misdaad tegen de partij te begaan. Zo hebben de mensjewiki in de periode van de Juli-nederlaag van 1917 over de bolsjewiki gesproken, toen de Russische Cavaignacs op het toneel verschenen. Lenin schreef in zijn artikel „Over de leuzen”, dat de Juli-nederlaag „een overwinning van de Cavaignacs” betekende. De mensjewiki gingen toentertijd te keer en beweerden dat het verschijnen van de Russische Cavaignacs de schuld was van de politiek van Lenin. Meent Kamenjew, dat het verschijnen van de Russische Cavaignacs in de periode van de Juli-nederlaag van 1917, de schuld was van de politiek van Lenin, de politiek van onze partij en niet van iets anders? Past het Kamenjew in dit geval de heren mensjewiki na te volgen? (*Vrolijkheid*). Ik had niet gedacht, dat de oppositie zo diep kon zinken...

Het is bekend, dat de revolutie van 1905 een nederlaag heeft geleden, en deze nederlaag was zwaarder dan de huidige nederlaag van de Chinese revolutie. De mensjewiki zeiden toen, dat de extreem-revolutionaire tactiek van de bolsjewiki de schuld was van de nederlaag van de revolutie van 1905. Wil Kamenjew soms ook hier de mensjewistische

uitlegging van de geschiedenis van onze revolutie tot voorbeeld nemen en de bolsjewiki stenigen?

Waardoor is de nederlaag van de Beierse Sowjet-republiek te verklaren? Soms door de politiek van Lenin en niet door de krachtsverhouding van de klassen?

Waardoor is de nederlaag van de Hongaarse Sowjet-republiek te verklaren? Soms door de politiek van Lenin en niet door de krachtsverhouding van de klassen?

Hoe kan men beweren, dat de tactiek van deze of gene partij de krachtsverhouding van de klassen opheffen of omkeren kan? Was onze politiek in 1905 juist of niet? Waarom hebben wij toen de nederlaag geleden? Bewijzen de feiten soms niet, dat de Chinese revolutie bij de politiek van de oppositie in een sneller tempo tot de nederlaag zou zijn gekomen, dan dit in werkelijkheid het geval is geweest? Hoe moet men mensen noemen, die de krachtsverhouding van de klassen tijdens de revolutie vergeten en die alles alleen door de tactiek van deze of gene partij trachten te verklaren? Van zulke mensen kan men slechts één ding zeggen, dat zij met het marxisme hebben gebroken.

De fouten van de oppositie (o.a. Trotski, Zinowjew, Kamenjew, Radek).

Gevolgtrekkingen. De voornaamste fouten van de oppositie zijn:

- 1) De oppositie begrijpt het karakter en de perspectieven van de Chinese revolutie niet.
- 2) De oppositie ziet geen verschil tussen de revolutie in China en de revolutie in Rusland, tussen de revolutie in de koloniale landen en de revolutie in de imperialistische landen.
- 3) De oppositie breekt met de leninistische tactiek in het vraagstuk van de verhouding tot de nationale bourgeoisie in de koloniale landen in de eerste periode van de revolutie.
- 4) De oppositie begrijpt het vraagstuk van het deelnemen van de communisten aan de Kwomintang niet.
- 5) De oppositie schendt de grondslagen van de leninistische tactiek, ten aanzien van de verhouding tussen de voorhoede (de partij) en de achterhoede (de miljoenenmassa's van de werkers).
- 6) De oppositie breekt met de resoluties van de VIde en de VIIde voltallige vergadering van de Communistische Internationale.

De oppositie prijst met veel misbaar haar politiek in het Chinese vraagstuk aan en be-

weert, dat het bij deze politiek in China thans beter zou zijn. Het is nauwelijks nodig te bewijzen, dat de Chinese Communistische Partij, bij de uiterst grove fouten, die de oppositie heeft begaan, voorgoed in een slop zou zijn geraakt, indien zij zich de anti-leninistische avonturierspolitiek van de oppositie eigen had gemaakt.

Als de Communistische Partij van China in korte tijd van een kleine groep van 5.000—6.000 personen tot een massa-partij met 60.000 leden is gegroeid; als het de Communistische Partij van China is gelukt, in deze tijd ongeveer 3 miljoen proletariërs in vakverenigingen te organiseren; als het de Communistische Partij van China is gelukt de miljoenen boeren uit hun slaap te wekken en tientallen miljoenen boeren in de revolutionaire boerenbonden te betrekken; als het de Communistische Partij van China is gelukt, in deze tijd hele regimenten en divisies van de nationale legers aan haar kant te krijgen; als het de Communistische Partij van China is gelukt, in deze tijd de idee van de hegemonie van het proletariaat van een wens tot een feit te maken — als het de Communistische Partij van China is gelukt, in korte tijd al deze verworvenheden te bereiken, dan is dit o.a. hierdoor te verklaren, dat zij de door Lenin aangeduide en door de Comintern uitgestippelde weg is gegaan.

Het is overbodig te zeggen, dat deze verworvenheden van de Chinese revolutie bij de politiek van de oppositie, bij haar fouten, bij haar anti-leninistische koers in de vraagstukken van de koloniale revolutie, hetzij er helemaal niet zouden zijn geweest, hetzij tot een minimum zouden zijn beperkt.

Dit kunnen slechts „ultra-linkse” renegaten en avonturiers betwijfelen.

Verzamelbundel „Over de oppositie”.

Moskou, 1928.

Vragen.

1. Noem het wezenlijke verschil tussen de revolutie in imperialistische landen en de revolutie in koloniale- en afhankelijke landen.
2. Op welke wijze deelt Stalin de Chinese revolutie in etappes in?
3. Onder welke voorwaarde kan het eenheidsfront slechts revolutionnaire betekenis hebben?
4. Waaruit bestond de hoofdafwijking van de links-radicalen elementen in de Chinese Communistische Partij?
5. Wat merkt U op bij het optreden en het standpunt van de Trotskistische oppositie bij de behandeling van de Chinese revolutie in het Centraal Comité der C.P.S.U. Vergelijk dit met het standpunt van J. Stalin en het Centraal Comité.

Verklarende woordenlijst:

- Agrarisch** — van het Latijnse woord: agrarius = landelijk, en van ager = akker. Alles wat tot de landbouw behoort.
- Autonomie** — samengesteld uit de Griekse woorden: autos = zelf en nomos = wet, dus zelf de wet stellen, zelfbestuur; het recht om zichzelf wetten te geven; zelfstandigheid (van een gemeente, provincie, republiek, enz.) Bijv. in de Sowjet-Unie een Autonome Republiek.
- Bolsjewiki** — geschiedkundige benaming voor de Communistische Partij der Sowjet-Unie; woordelijk betekende het: behorende tot de meerderheid; de onder leiding van Lenin en Stalin naar

marxistische beginselen geleide Sociaal-Democratische Arbeiderspartij van Rusland (SDAPR), die in 1903 ideologisch en in 1912 op de partijconferentie te Praag ook organisatorisch brak met de Mensjewiki. (1952 afgeschaft).

Bourgeoisie

- (spreek uit: boerzj-wazie) = oorspronkelijk de aanduiding van de stedelijke burger in tegenstelling tot de hogere lagen van de feodale maatschappij, de adel en geestelijkheid. In de kapitalistische maatschappij: de heersende klasse, die de belangrijkste productiemiddelen (fabrieken, bedrijven, transportmiddelen, grond- en bodemschatten enz.) bezit en van haar kapitaalopbrengst leeft, waarvan de bron

de uitbuiting door loonarbeid is, de meest reactionnaire groep, een verbitterde vijand van de Sowjet-Unie, het socialisme, de volksdemocratische landen en de werkenden der gehele wereld.

Cavaignac

— Franse generaal, minister van oorlog in de voorlopige regering van de Franse Republiek in 1848. In de Junidagen van dat jaar werd hij met dictatoriale volmacht bekleed en sloeg de opstand der Parijse arbeiders op wrede wijze neer.

Met „de militaire bende, de Cavaignacs” bedoelde Lenin de Russische generaals Kornilow, Kaledin, Alexejew e.a. Deze uiterst reactionnaire klik van generaals met Kornilow aan het hoofd poogde in Rusland in

Augustus-September 1917, een militaire dictatuur te vestigen. Door de waakzaamheid van de bolsjewistische partij, die de massa oproep tot gewapende strijd tegen de Kornilowiade, werd deze poging van de reactie verijdeld. Het was tevens een keerpunt in de ontwikkeling van de revolutie. Vanaf dit ogenblik ging de bolsjewistische partij de massa voorbereiden op het veroveren van de macht, hetgeen ook in October 1917 tot een feit werd.

Comintern

— afkorting van: Communistische (of Derde) Internationale. Internationale vereniging van communistische partijen en organisaties van de gehele wereld. Oprichters en leiders

waren Lenin en Stalin; opgericht 4 Mrt. 1919, opgeheven 15 Mei 1943.

Etappe

- deel van een afgelegde weg.

Feodaal

- Het leenstelsel betreffende. Dit kwam voor in het feodale stelsel, dat is de maatschappijvorm die onmiddellijk aan het kapitalisme voorafgaat. Onder het feodale stelsel is de grondslag van de productieverhoudingen de eigendom van de feodale heer (grootgrondbezitter, behorend tot adel of geestelijkheid) op de productiemiddelen (voornamelijk de grond) en zijn niet-volledige eigendom van de werker in de productie, de lijfeigene, die niet meer zonder meer gedood kan worden (zoals een slaaf) maar wel

met de grond waarop hij woont, gekocht of verkocht kan worden.

**Ideologie
Ideologisch**

- Het systeem van opvattingen, ideeën, begrippen en voorstellingen. De ideologie komt tot uitdrukking in de filosofie, de moraal, de rechtspraak, de kunst, de wetenschap en de religie.
Het marxisme-leninisme leert, dat de productieverhoudingen bepalend zijn voor de ideologie van de maatschappij; de ideologie berust op de bestaande economische en klassenverhoudingen. Met het veranderen van deze productieverhoudingen, verandert ook de ideologie.
In de klassenmaatschappij is sprake van klasse-ideologie; de bourgeoisie heeft een andere ideologie

dan de vooruitstrevende arbeidersklasse.

Imperialisme

- Het hoogste en laatste stadium van het kapitalisme, dat begon op het einde der 19e en begin der 20e eeuw.

Zie Lenin: „Het imperialisme als hoogste stadium van het kapitalisme.”

Jacobijn

- naam (meestal in meervoud) voor revolutionaire democraten, leden van de Parijse politieke club tijdens de Franse burgerlijke revolutie van 1789. Hun naam ontleenden zij aan het feit, dat zij hun bijeenkomsten hielden in een klooster „De Heilige Jacob”. Zij waren de moedigste vertegenwoordigers van de toenmalige revolutionaire bourgeoisie, die de aanhangers van het

koningschap en de feodale heren fel bestreden. „Zij gaven Frankrijk het beste voorbeeld voor een democratische revolutie” (Lenin). Zij vertegenwoordigden echter nog niet consequent de belangen van de volksmassa; zij verboden verenigingen en stakingen der arbeiders en verwierpen de eisen tot loonsverhoging.

Kwomintang

- gevormd uit de woorden: Kwo = land, min = volk en tang = partij; benaming van een politieke partij in China, in 1912 door Soen Yatsen (1866-1925) gesticht voor de strijd voor de republiek en de nationale onafhankelijkheid van het land; voerde van 1924 tot 1927 in bondgenootschap met de Communistische Partij van China een

anti-imperialistische nationale bevrijdingsstrijd. In April 1927 voltrokken de reactionnaire elementen in de Kwomintang, geleid door Tsjang-Kai Sjek, een contra-revolutionnaire omwenteling door het oprichten van een dictatuur der grote bourgeoisie en de grondbezitters. De Kwomintang veranderde zodoende in een reactionnaire partij van de bourgeoisie en grootgrondbezitters, verried de belangen van het Chinese volk en werd tot een agentuur van het Amerikaanse imperialisme. In 1949 werd zij van het Chinese vasteland naar het eiland Formosa verjaagd en kon daar slechts bestaan onder bescherming van de Amerikaanse kanonnen.

**Liquidatorendom
Liquidatoren**

— in 1908 tot 1912 opportunistische mensjewistische stroming in de SDAPR, die de partij wilde opheffen. (Zie Geschiedenis KPSU — Hoofdstuk IV-§ 3.)

Louis Blanc

— (1811—1882), Frans kleinburgerlijk socialist en historicus; schrijver van het werk: „De organisatie van de arbeid” (1840), een van de populairste socialistische boeken van de jaren 1840-'50; verwierp de klassenstrijd en wilde de socialistische hervorming van de maatschappij bereiken door het scheppen van arbeiders-productie-verenigingen met staats hulp, nationale werkplaatsen (ateliers nationaux) genaamd; in Febr. 1848 als „arbeiders-vertegenwoordiger” lid van de Voorlopige

Regering, hoofd van de regeringscommissie in het Luxembourg; hij werd, ondanks zijn verraderlijk passieve houding tijdens de Juni-opstand, aangeklaagd en vluchtte naar België en Engeland; (blz. 15 „Achtste Brumaire van Louis Bonaparte” door Karl Marx).

Martynowiade

- naar de naam van wijlen A. Martynow (een gewezen mensjewiek, die in 1923 op het XIIIe Partijcongres als lid van de CPSU (b) werd aangenomen).
A. Martynow stelde in een artikel over de Chinese revolutie de stelling op van de vreedzame overgang naar de dictatuur van het proletariaat, „zonder beslissende botsing en scherpe strijd met de bestaande macht, zon-

der een tweede revolutie”. De verantwoordelijkheid voor deze foutieve stelling van A. Martynow poogden de Trotskisten en Zinowjewisten op elke mogelijke manier voor provocatorische doeleinden de leiding van de Comintern en van de CPSU (b) in de schoenen te schuiven.

Proletariaat

- „De klasse van de moderne loonarbeiders, die, daar zij geeneigen productiemiddelen bezitten, er op zijn aangewezen, hun arbeidskracht te verkopen, om te kunnen leven” (Engels).

Renegaat

- afvallige; overloper en verloochenaar; verzaker van zijn vroegere (meestal politieke) overtuiging.

Resolutie

— besluit, beslissing; als afsluiting van een uitzetting in een vergadering, congres enz. opgesteld stuk, dat een samenvatting geeft van de besluiten en ook wel van de discussies.

Strategie

— krijgskunde; in de politiek: de wetenschap van de leiding van de revolutionaire strijd van het proletariaat. (Zie Stalin-deel I — uitg. Peg. 1951, vanaf pag. 65).

Tactiek

— leer der gevechtsvoering.
„De tactiek is het bepalen van de gedragslijn van het proletariaat voor de betrekkelijk korte periode van eb of vloed van de beweging, van op- of neergang van de revolutie.” (Stalin: Keuze uit zijn Werken, deel I, uitg. Pegasus '51 — blz. 68.)

Voorlopige Regering — benaming van de burgerlijke regering in Rusland, die aan het bewind was van Februari tot 7 November 1917, toen de macht in handen kwam van de bolsjewiki.